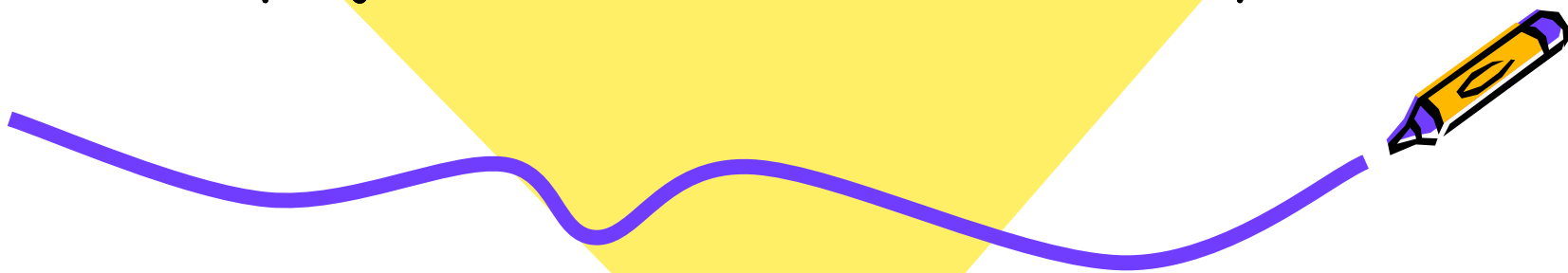
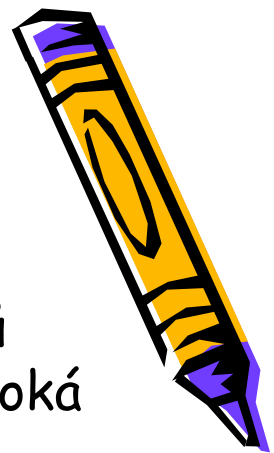

Batole

Vývoj dítěte v období mezi 1 a 3 roky

Vývoj hrubé motoriky

Po prvním roce nastupuje vývoj chůze, stává se postupně účinnějším než lezením, jistější chůze s malým počtem pádů průměrně od 15. měsíce, zde počátky „běhání“ - strnulé, široká báze.

Dva roky - dítě dobře utíká, dokáže rychle zastavit, téměř již nepadá, zvládá nerovnosti terénu, překračuje práh, chodí do schodů bez přidržování metodou přisunování nohy na každém schůdku (chůze dolů ze schodů je jistá až ve 3 letech). Umí poskočit snožmo na místě, skáče z obrubníku, ze schodku.

Tři roky - zvládne pravý skok, snožmo do dálky s překonáním určité vzdálenosti. Zvládá dovednost jízdy na tříkolce, případně kole s postranními kolečky, odrážedle.

Dovednost chůze u zdravých dětí vzniká téměř „sama“. U děti s určitým, byť mírným pohybovým defektem vidíme náročnost celého procesu, velká nejistota, nepřevádí schopnosti do jiného prostředí atd.

Vývoj jemné motoriky

Po prvním roce se rychle zdokonalují pohyby rukou a prstů při uchopování, pouštění a manipulování s předměty. Záměrné a přesné upuštění předmětu až kolem 18 měsíců - jistota v postavení kostek na sebe.

Zacházení s kostkami

Tři roky - zvládne navlékání dostatečně velkých korálek na provázek. Vývoj a možnost detekce **laterality**.

Jemná motorika se odráží ve vývoji dětské **kresby** mezi 1. a 3. rokem.

Vývoj jemné motoriky- Lateralita

- Mezi 2. a 3. rokem dochází k vyhraňování laterality (strannosti) - pravostrannost - levostrannost. *Lateralita je podmíněna dominancí opačné mozkové hemisféry*
- Přeučování

Dříve se přeučovalo - dnes už se to nedělá !!!!! Poruchy, které, jak se ukázalo, byly typické u přecvičovaných leváků:

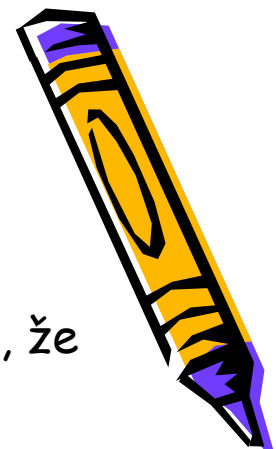
Motorický neklid, změny v chování, neurózy, tiky, noční pomočování, odpor ke škole, zhoršování prospěchu

Poruchy řeči: opoždění vývoje řeči a koktavost-balbuties,

Vývojové poruchy: poruchy psaní a čtení-dyslexie, dysgrafie, neobratnost

Vývoj jemné motoriky- Kresba

do 1 roku = Období skvrn

Pokud někteří rodiče dovolí svému dítěti v tomto věku „kreslit“, zjistí, že dítě tvoří skvrny, na čemkoliv a čímkoliv.

po 1. roce = Stadium čárání

V tomto věku dítě obvykle čmárá všemi směry, aniž by pozvedlo tužku a tvoří tak na papíře různé čáry.

do 3 let = Stadium čmáranic

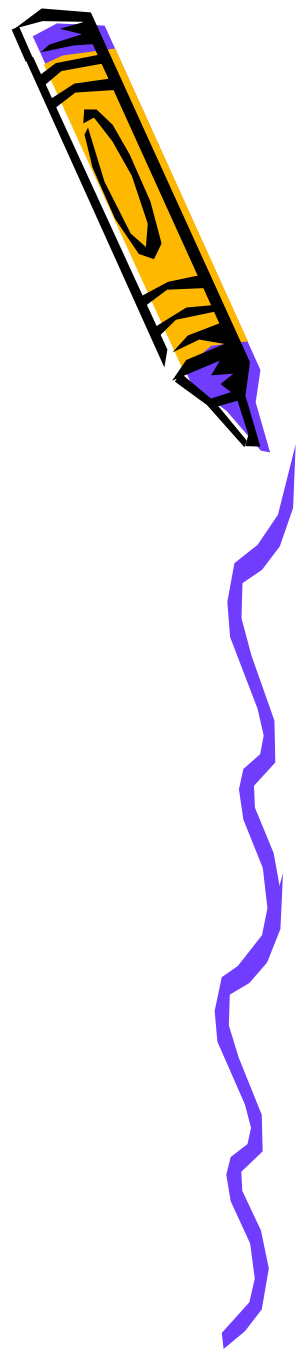
Ve stádiu čmáranic dítě často během kreslení mění původní nápad, většinou kresbu ani nedokončí. Někdy projeví určitý záměr až v závěru kreslení, jedná se o tzv. náhodný realismus a znamená to, že dítě prostě svou kresbu nakonec nějak pojmenuje podle toho, co mu čmáranice připomíná nebo co ho právě napadne. Později řekne svůj záměr předem. Sluníčka, kroužky.

mezi 3 -5 lety = Stadium „hlavonožců“ (univerzálních postav)

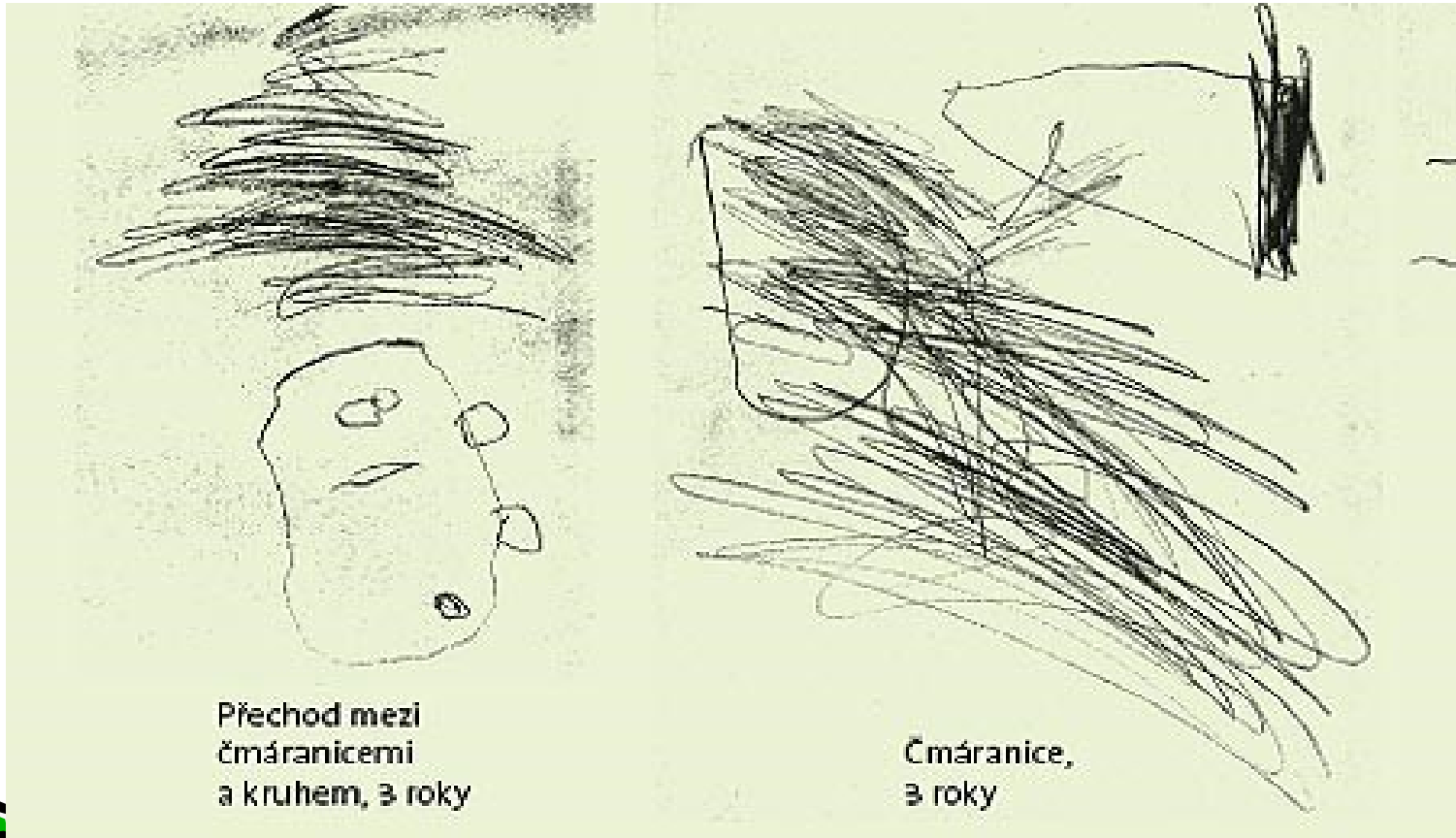
Dítě již kreslení lépe zvládá a svým obrázkům dává určitý obsah. Kreslí postavy tzv. hlavonožce, které jsou znázorněny kolečkem (představuje současně hlavu i tělo) a k němu připojuje dvě čárky (nohy) a často i další dvě čárky (ruce).

Vývoj kresby

Vývoj kresby

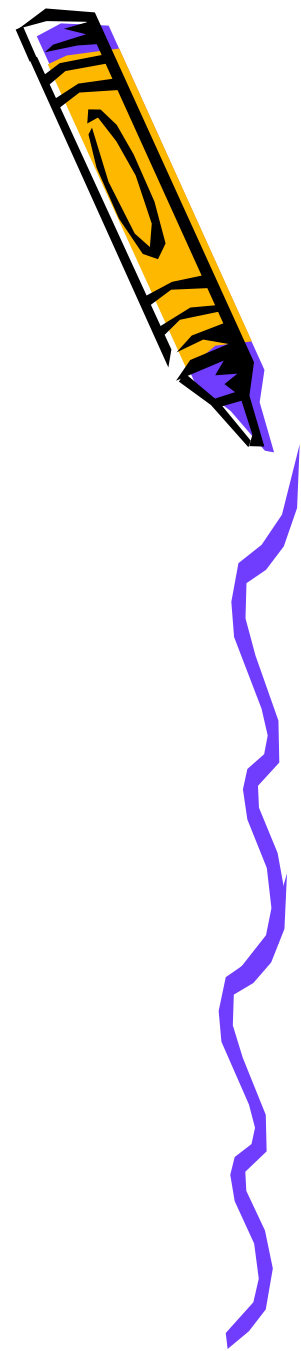

Přechod mezi
čmáranicemi
a kruhem, 3 roky

Čmáranice,
3 roky

Vývoj kresby

Vývoj komunikačních schopností

Aktivní x pasivní zásoba

Průměrná aktivní slovní zásoba:

12 měsíců - 6 slov

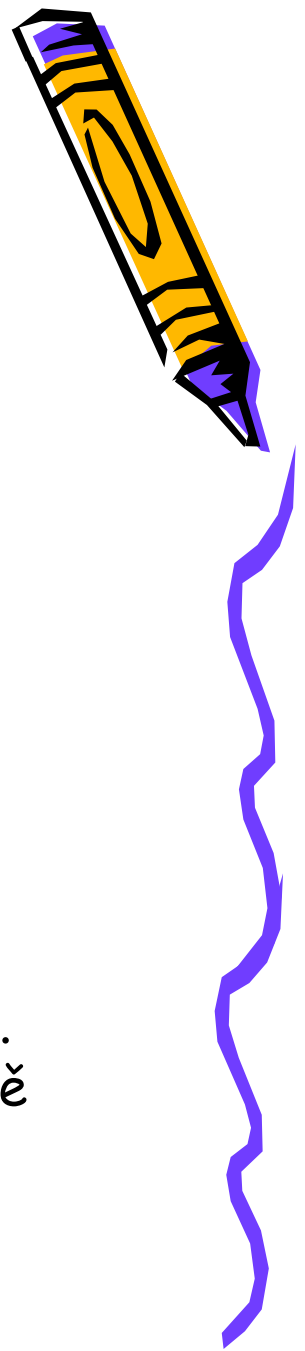
18 měsíců - 20 až 30 slov

24 měsíců - 200 až 300 slov

Dítě v jednom roce rozumí lidské řeči, jednoduchým pokynům, otázkám - „udělej pápá“, „ne, nesmíš“, „kde jsou botičky?“.

První slůvka jsou v dětském žargonu, kterému rozumějí především rodiče.

Také zvládá typickou intonaci lidské řeči, pronáší větičky s jednoznačnou formou sdělení, odlišné rytmem a melodií řeči. Delší souvislé promluvy, v nichž si dítě vypráví, jen výjimečně zazní zřetelné slůvko.

Vývoj komunikačních schopností

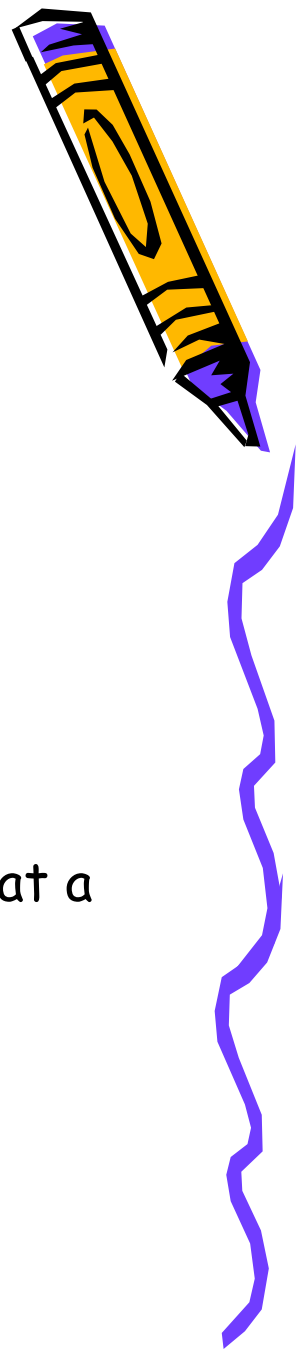

- **Mezi rokem a půl až 2 lety** dochází k rychlému pokroku ve vývoji řeči, dítě začne opravdově chápat symbolický význam slov, začíná rozumět stále většímu počtu slov a i aktivní slovní zásoba se razantně rozšiřuje. Začíná slůvka spojovat, nejprve pokládá výrazy vedle sebe
- **Kolem 3. roku** dítě se z 3. osoby dosáhne do 1. osoby „Já“ - „Já jsem papala“, a ne „Eliška papala“. Začne na sebe upozorňovat, vyzdvihuje některé své aktivity- „Já jsem spinkala“ „Já jsem dělala e-e“
- Mnoho ze začátku velkých rozdílů ve vývoji řeči se později zcela srovná.
- Poruchy řeči - patlavost.

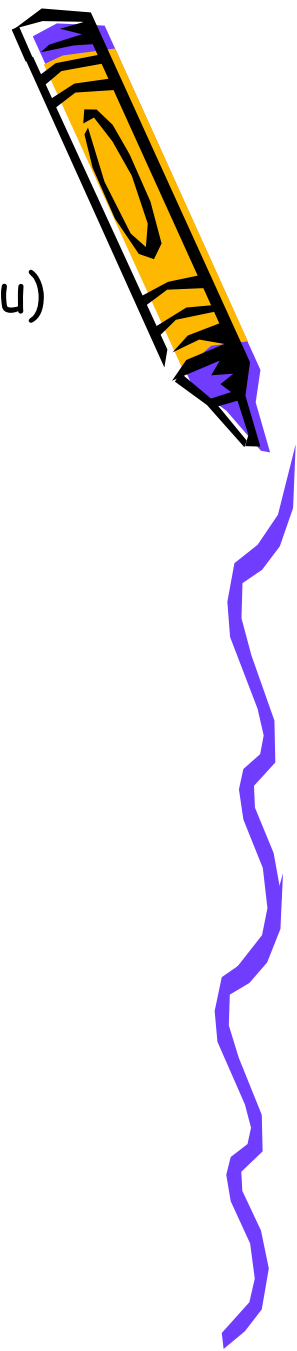
Kognitivní vývoj

- *1. otázka*
- k upřesnění vede stále se opakující otázka - Co to je ?
- upřesnění vzájemných vztahů - konec 2. roku
- otázky také slouží jako nástroj k navozování a udržení kontaktů
- *2. otázka*
- kolem 3. (do 4. - 5.) roku se objevuje otázka s hlubší podstatou
- Proč ? - dopátrat se poznatků, které nejsou vidět, navázat a udržet kontakty

Sebeobsluha

- hygienické návyky (kolem 2 let - nepočůravají se, mytí rukou)
- stolování (1 rok - pití z hrníčku, 2 rok - lžíce)
- oblékání, svlékání (1 rok - čepice, tepláky)
- obouvání (zip)

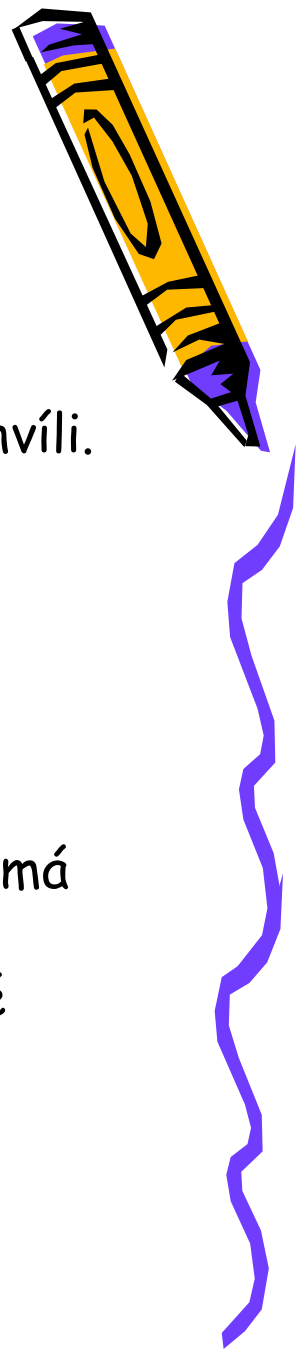
Sebeobsluha - Udržování tělesné čistoty

V průběhu druhého roku života velké téma.

Podmíněný reflex vyprázdnění po posazení na nočník již u kojenců, ovšem zásluha spíše matky, jak vystihne vhodnou chvíli.

Zralost k uvědomění potřeby, schopnost aktivně ji sdělit a vůlí kontrolovat svěrače - koncem druhého roku.

Závisí na metodách učení, psychoanalytický význam - tvrdost a přísnost v tomto směru vede ke skrblictví, osobnosti, která má tendenci vše zadržovat, sbírat, k rigidní formě osobnosti. Rozvolněnost a nošení plínek delší dobu vedu k rozhazovačné osobnosti neschopné hospodařit s penězi.

Emoční vývoj

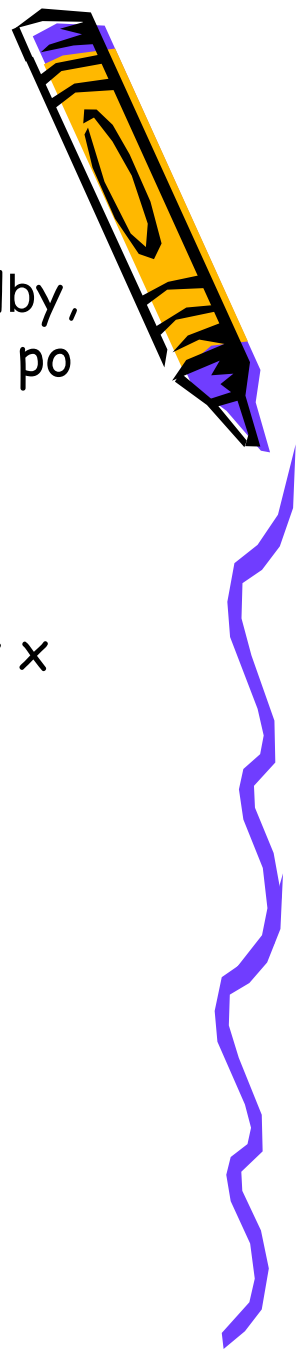
Výrazná separační reakce dětí mezi 18. a 24. měsícem (Bowlby, 50. léta). Tři fáze (každá fáze může trvat od několika hodin po několik týdnů):

Fáze protestu - dítě křičí a volá matku

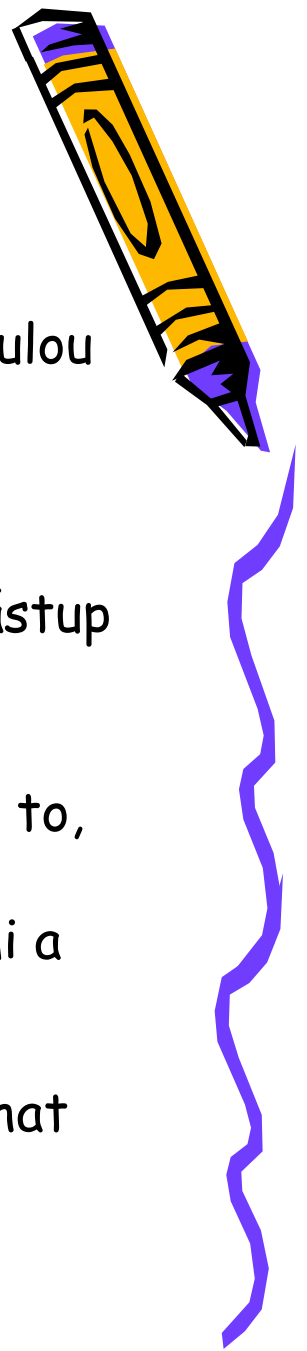
Fáze zoufalství - ztráta naděje na přivolání matky

Fáze odpoutání od matky - hledání náhradní mateřské osoby x ztráta vztahu k lidem, připoutání k věcem

Jedná se o normální reakce, chybějí-li, je to spíše podezřelé.

Emoční vývoj- Fáze negativismu

KONFLIKTY= navenek to vypadá, že dělá protiklad, než chce dospělý (dítě nedokáže odhadnout své schopnosti, nemá minulou zkušenost)

- dítě nechce zákazy, příkazy
- může to přejít do vědomého postavení do opozice
- jako přirozený jev do 5. roku - později už je to problém (nástup do školy....)

JDE O pozitivní vývojový jev → rozvoj vlastní vůle- neznámá to, že dítě rozmazlené, každé si tím musí projít

- 3. rok → až do afektů -tzv. afektivní stavy: dítě leží na zemi a kope, může modrat (je bez dechu) a ztrácet vědomí nebo zvracet- Pomoc: pevné oběti a počkat, než to přejde, pokud omdlívá, studená voda (sprcha). Rodiče by neměli sebou nechat manipulovat.

